

امريکا د ولسمشريزو ټاکنو لپاره ۲۹ ميليونه ډالر مرسته کوي

په کابل کې د امريکا سفير جان بس اعلام کړې چې هيواد به يې له افغانستان سره د ټاکنو د عملياتي چارو د پرمخ بيولو لپاره ۲۹ ميليونه ډالر مرسته وکړي. جان بس پر دې ټولنه ډېره زهږه ده او زياته کړې يې چې امريکا هم د ټاکنو د برياو لپاره له افغانستان سره ۲۹ ميليونه ډالر مرسته کوي. جان بس وايي: هيواد يې په افغانستان کې د کورنيو څارونکو مصارف هم ورکوي. چې خلکو د ټاکنو د اعتبار او روڼتيا په لړ او دامن شي. جان بس دغه راز ټينگار کړې چې د خلکو له تمې سره سم بايد ټول ولسمشري کاندیدان په هيڅ ډول له دولتي سرچينو په کمپاينونو کې استفاده ونه کړي ټاکل شوي چې د ولسمشري ټاکنو د راولي ميزان مياشتي په شپږمه وځي. دا وار ولسمشري ته ۱۸ کاندیدان درېدلې چې د ټاکنو لپاره تر اوسه حکومت کمپيون نه شپږ اعشاريه ۱ ميليارد افغاني ورکړي او ۲ اعشاريه ۲ ميليارد افغاني يې له نړيوالې ټولني شونې دي.

Ketabton.com

الي هوکړه، پر ولسمشريزو ټاکنو اغيز نه لري

د اساسي قانون له مخې يو ضروري پروسه ده او د افغانستان راتلونکي ولسمشر هغه که زه وم ولري، ځکه سوله سختې پرېکړې، سختې جانې وهل لخواړي او بايد وکولن شي چې بيرته يې د افغانستان پر خلکو ونشي.

هغه امریکا او طالبانو لرمخ. نوموړي د سې کورونکو سره يې په دې نواقل کړې چې له زې پر شپې په ورځ په کابل کې د ترکيې د طالبانو سره له انتخاباتو مخکې پر ابتدایي افغان «آي آر ټي» له نړيوالې شبکې سره په سونه ياد سولي پر يو کاري چوکاټ نواقل نه د مرکه کې وويل. د امریکا او نورو مذکره وکړې په دې مرکه کې ۸ مخ

د ترکیې له (TRT) راډیو ټلوېزیون سره د جمهوررییس غني مرکه

د موقت حکومت غوښتنه د افغانانو د تباهي (طرحه) ده

له تېره بده مرکه، چې د ولس د ارادې، غوښتنو او ملي کتلو پر خلاف یو شمېر کورني، لاهوري، افغانستاني، د ولسي نظام پر ځای د موقت حکومت، د راوستلو خطي کوي، هغه د موقت حکومت، چې د افغانستان د لارښوونې او لاسوندو لخوا د افغانانو د پریادې او د هېواد د له منځه وړلو طرحه ده، دا طرحه لومړی د پاکستان لومړی وزیر عمران خان په څوک بیان شوه، بیا یې په کابل کې پر پورته شو او دا چې د ولس له مخالفت سره سره بیا هم د هغو کورنيو لخوا زورمنه تېرې، چې د ملت ارادې او ملي کتلې ورته د لوت د پامې ضورمه ارزښت هم نه لري، خو د موقت حکومت، د دې لارو، او پانې، طرحې پر ضد د ولس او حکومت فریخ معلوم دی او هغه دا چې دا طرحه یو چیه طرحه ده، دا طرحه د افغانستان د پریادې او د هېواد د وړانګولو او تجزیې طرحه ده، افغان ولسمنځ متحد اشرف غني یو ځل بیا له ترکانو ټلوېزیون سره په مرکه کې د موقت حکومت، د طرحه غږې او په دې اړه یې د حکومت او ولس گډ فریخ یو ځل بیا روښانه کړی دی. د ولس فریخ د لارې غواښې پانې په ۱۲ مه د سولې لپاره په ملي مشورتي لویه جرگه کې معلوم شو او د دې جرگې د ملي رښتینو استازو په پرېکړه لیک کې د موقت حکومت، د پرېکړې او ولسي کتلې غوښتنو لیک یې په ښځو لیک وځنډل شول، خو دې جرگې د ولسي حکومت لیک او ملاتړ بیان کړ، دا هغه لویه جرگه وه، چې هغه ناکه خبرې لاس ته راوستې چې د لومړي ځل لپاره د ولس په اراده او د انتخاباتو له لارې شوره شوي وو، ښه پایله یې هم ورکړه او د نورو فرمایشي جرگو پر ځای یې د ملت اساسي غوښتنې مطرح کړې، نو دلته که هر څوک بیا هم هڅه کوي، چې د موقت حکومت، د راوستلو او د ولسي نظام د پرځولو لپاره کار وکړي، هغوی په ملت کې د لاروې کورني وړ کړي او ځپل ځان په خپله ښکوي، دا دې یوه بله بولاله هم شوي، که چېرې د موقت حکومت، د غږې او ولسي کتلې غوښتنې په پام کې ونه نیسي، نو بیا به بله بله د ولسمنځو لیکانو د ځنډولو او د افغانستان د نظام پر ضد د نورو مخالفتونو د راولاړولو لپاره هم پورته کوي، هغوی وايي، چې کتلې ولسمنځي لیکي دي له طالبانو سره تر سولې وځنډول شي او سوله د افغان ولس ملي غوښتنه او ستره اسلامي فرموده ده، چې افغان ملت تر بل هر څه ورته ډېره اړتیا لري، خو کومه ده سوله او سوله تر اوسه په هېڅ لویه پېښې شوې نه ده، دوه ځله ولسمنځي لیکي د همدې سولې لپاره وځنډول شوي، اوس هم تر لیکي بیا میزان مینځې پورې یوه موده ده، چې د سولې لپاره ښه کوي، دا کار او دا میدان، څوک سوله راولي، او له چا سره سوله کوي، افغان ولس له همدغو فورمولونو وروستو پوښي، چې د ولسمنځو لیکانو په دوه ځله په ځنډولو سره، چا سوله راوسته او یا یې سوله ممکنه کړه او له اوسني طالب سره خو سوله کېدای نه شي، ځکه دا طالب په افغانستان کې د پاکستان، ایران، روسیې او د پردې تر شا د انګرېزانو د نورو گوندو دواړو لپاره د جګړې لوبک دي، چې هېڅ د سولې لپاره لاس ته نشي لوبک، خو افغان حکومت د سولې راوستل ستر کوم توب لیکلی او که بیا هم طالب ډله ځان خپلواک ښيي، نو دوی دي تر ولسمنځو لیکانو وړاندې سوله وکړي، خو د ناسولې سولې په پامه د ولسمنځو لیکانو ځنډول، په اصل کې افغانستان د بهران او بلې جګړې اور له وړ لیرې وهل دي، افغان ولس او په تېره بیا افغان حکومت داسې نورو پلانونو مخنیوی په لول زور او قوت سره کوي او ولسمنځي لیکي یا د ولسي حکومت د دوام اړتیا ونشي، چې د ملت خیر په کې دي که له طالبانو وړاندې سوله ونه شي، نو شوره ده، چې د سولې لپاره نوی لامل شوي ولسمنځ د سولې هڅو ته دوام ورکړي، د سولې لپاره نصیر ونیسي او باید د سولې خبر او حیاتي تړون لاسلیک کړي

۱۳۹۵ ل جنګاښ ۱۲، ۲۰۱۶ د جولای ۱۵ مه

څېړنه په دې موضوع ده دا موضوع د هیرولډ ډولډ له مرحلې تېره شوې او اساسي موضوع د مت افسانین او شینې د روښني کولو کولو ملاتړ شوی، چې په

څېړنه په دې موضوع ده دا موضوع د هیرولډ ډولډ له مرحلې تېره شوې او اساسي موضوع د مت افسانین او شینې د روښني کولو کولو ملاتړ شوی، چې په

څېړنه په دې موضوع ده دا موضوع د هیرولډ ډولډ له مرحلې تېره شوې او اساسي موضوع د مت افسانین او شینې د روښني کولو کولو ملاتړ شوی، چې په

څېړنه په دې موضوع ده دا موضوع د هیرولډ ډولډ له مرحلې تېره شوې او اساسي موضوع د مت افسانین او شینې د روښني کولو کولو ملاتړ شوی، چې په

څېړنه په دې موضوع ده دا موضوع د هیرولډ ډولډ له مرحلې تېره شوې او اساسي موضوع د مت افسانین او شینې د روښني کولو کولو ملاتړ شوی، چې په

څېړنه په دې موضوع ده دا موضوع د هیرولډ ډولډ له مرحلې تېره شوې او اساسي موضوع د مت افسانین او شینې د روښني کولو کولو ملاتړ شوی، چې په

څېړنه په دې موضوع ده دا موضوع د هیرولډ ډولډ له مرحلې تېره شوې او اساسي موضوع د مت افسانین او شینې د روښني کولو کولو ملاتړ شوی، چې په

څېړنه په دې موضوع ده دا موضوع د هیرولډ ډولډ له مرحلې تېره شوې او اساسي موضوع د مت افسانین او شینې د روښني کولو کولو ملاتړ شوی، چې په

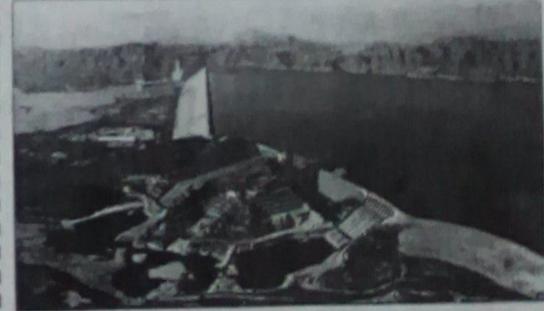
څېړنه په دې موضوع ده دا موضوع د هیرولډ ډولډ له مرحلې تېره شوې او اساسي موضوع د مت افسانین او شینې د روښني کولو کولو ملاتړ شوی، چې په

څېړنه په دې موضوع ده دا موضوع د هیرولډ ډولډ له مرحلې تېره شوې او اساسي موضوع د مت افسانین او شینې د روښني کولو کولو ملاتړ شوی، چې په

څېړنه په دې موضوع ده دا موضوع د هیرولډ ډولډ له مرحلې تېره شوې او اساسي موضوع د مت افسانین او شینې د روښني کولو کولو ملاتړ شوی، چې په

خیر پښتونخوا له مرکزي حکومته د خپلې برېښنا پور غواړي

د خیر پښتونخوا حکومت د اسلام آباد له مرکزي حکومته د برېښنا په بدل کې ۱۲۸ میلیارده روپۍ غوښتي چې ۳۳ سوډه یې دې ورکړي. د نوانسې د سولې حکومت سلاکار حیات الله په دې اړه ويلي، ۱۲۸ میلیارده روپۍ

دې او دا تر بلې او نورو بڼو یېدا کولو پورې اړه یې دي. هغه وویل د ۲۰۱۸ کال د اپریل په میاشت کې یوه کمپنه جوړه شوې ده د دې لپاره او اوس څېره اغېزې شوې او دوی ترې هم نه په شا کېږي د خیر پښتونخوا د څارنې وزیر ښور سلیم جگر په وروستیو کې ويلي مرکزي حکومت دې د جوړې کړای شوې فارمولې له مخې د برېښنا په بدلې د کتلې د خالص رقم سولې نه د وروستو او د لویښاني له عملي کولو نه وپورې هغه ويلي دا رقم له ۳۰۰

څېړنه په دې موضوع ده دا موضوع د هیرولډ ډولډ له مرحلې تېره شوې او اساسي موضوع د مت افسانین او شینې د روښني کولو کولو ملاتړ شوی، چې په

څېړنه په دې موضوع ده دا موضوع د هیرولډ ډولډ له مرحلې تېره شوې او اساسي موضوع د مت افسانین او شینې د روښني کولو کولو ملاتړ شوی، چې په

ادب، تاریخ او فولکلور

زما اوښکې

یادونه د الله تعالی سپېڅلي کتاب کې قرآن کریم کې شوی ده زیاده « ستاسې لېلا د سیدبیکار او د هغه طعام حلال واخلول شو، تاسې او مسافران له هغو نه نه واخلئ » همدارنگه د قرآن کریم بل آیات دی زیاده « الله تعالی په آیت دی، چې سیندې ستاسې لېلا مستخرکې، چې د کبانو له نازه غوښې کته واخلئ » خوشحال باندې ځیگر، مطالعه درلوده او د ده په لارونو کې تصولي، عرفاني، دیني او ځمکي خبرې ډېرې لیدل کېږي، نو له همدې امله د ده ځینې ویناوې له قرآن کریم سره هم اړیکې لري په طب نامه کې د ځینو شیانو یادونه شوې او د ماهي د خوړلو په هکله هم داسې خبرې لري، چې په قرآن کریم کې هم راغلي او نوي ساینسي او طبي تحقیقات په کې هم ذکر شوي

د سر درد لپاره یې لازموونه کړي ده ماهي واخلئ له هرڅه پاک کړئ، کوم هډوکي یا لنگې چې لري، ځینې لري کړئ او د کخلو په تېلو کې یې نه پوخ کړئ، کله چې ماهي پوخ شي وایې ځلئ او په بېلابېلې کپې یې کېږدئ چې غوړې سترې واخلي کوم څه چې په غوړونو کې پاتې کېږي، د شینې په واسطه یې لري کړئ، چې غوړي صاف شي او لکه وروسته یې د عرض په غوړ یا پوزه کې وڅڅوئ نو د سر درد به یې له منځه لاړ شي لکه چې وایې

که تازه ماهي څوک اخلئ که روغو وي له ستر اندرون یې درست کالي کا ایش یې کړه بند دسرو په پاڼو پک شي دده کېده درست ځیگر یا یې گڼه سره کوک کا چې محکم شي لـرور دکنجده په تېل یې پوخ کړه چې بـه پوخ شي سراسر یا دې پوخ ماهي راواخلئ له روغه گرم تر په طبخ کې دې یې پرېږدئ چې غوړي یې ترې بند یادي صاف هغه غوړي کا په شینه دې یې کاډر په صاخ کې یې پوځاکئ یا په پوزکسي اندر چې دې درخت خستن دا واکا پرې ورکېږي دسر که هغه ماهي څوک وخورئ سودي يې زادي بشتر ناسرو يو ډول بد تکلیف دی، چې د درملنه په هکله یې ستونزې موجودې وي، خو دالله تعالی په فضل لوی طبي تحقیقاتوډ ډېر سختو تکالیفو لپاره درملنه شونې کړې ده

د خوشحال په طب نامه کې نوي طبي حقایق

په منظم ډول طب هم نه دی لوستي، خو د وخت د طبي آثارو مطالعه یې درلوده

د ده په طب نامه کې د ځینو طبي آثارو یادونه شوې او دا ثبات ته رسوي چې بابا حتماً دغه آثار لیدلي او ویلي په کلیانو کې یې راغلي دي د ټول علت بلا دی

خوشحال څنګه یو ماهر طبیب او حکیم و، د طب او حکمت په میدان کې یې د عقل او پوهې نه وکې خبرې کړې طب خوشحال کس نه و او نه د طب عمومي استعمال نه یې دویمه وخت درلود، خو طب په هغه زمانه کې د علم او ادب یوه حصه وه او د ضرورت مطابق دغه علم ضروري و

د روغتیا په برخه کې اصلاً د ده تجربه د الوتونکو په برخه کې وه، خو په انساني طب کې یې هم تجربې درلودې

طب نامه خوشحال څنګه منظوم اثر دی، لکه څنګه چې له نامه یې څرګنده ده په دې کتاب کې یې د ځینو مرضونو د علاج لپاره درمل په کې یوډلي دي

خوشحال خان څنګه په منظم او سیستماتیک ډول زده کړې نه وې کړې، خو د دوو استادانو شاه اویس ملتاني او سیالکوټي صاحب نومونه په ځینو ادبي څېړنو کې یاد شوي بابا د خپل وخت د فارسي، عربي او داسې نورو ژبو مطالعه درلوده، نو له همدې امله د ده پر ویناوو کې د

د جده په لارونو کې د مولانا جلال الدین بلخي، سعدي، سبائي او داسې نورو د ویناوو په شاعریو کې کبلی هغه نقل درته کیمه

د جده په لارونو کې د مولانا جلال الدین بلخي، سعدي، سبائي او داسې نورو د ویناوو په شاعریو کې کبلی هغه نقل درته کیمه

د طب نامې منظومې په ویناوو کې د شاعریو، ذکر راغلي دي، دا اثر د خپل وخت مشهور طبي اثر او له پورته ذکر شوي شعر نه لایتوالی شو، چې خان پورته اثر لوستي دی همدارنگه وایې خو پرهیز دې پرې ډېر سخت وي رزه په روغ شي که دې سخت وي په لوی طب کې یې لیدلي یا په خودمې ازمويي په پورته شعر کې د لوی طب، نه هدف طبي اثر دی امکان لري، چې دا دې د بل اثر نوم وي او دا هم کېدای شي، چې دا دې د کوم اثر نوم وي

په نړۍ کې له خوشحال مخکې ډېر لوی لوی طبي ډاکټران تیر شوي، چې له دوی ابو علي حین ابن عبدالله ابن سینا دی دې د طب او فلسفې لوی عالم تیر شوی او د طب په برخه کې یې د القانون، التریاق او دیني شیکار بللی شو دا کتاب د لویدیځ په پوهنتونونو کې تر ۱۷ پېړۍ پورې او هم د هند په نیمه وچه کې تر ۲۰ پېړۍ د طبي زده کړو د درسي پروگرامو جز و

خوشحال د طب نامې په نسخه کې د فرانسې په ډول د القانون کتاب یادونه کوي او هدف یې دا دی چې دغه وینا

چې افسان پوهنتون پکتیا ته واستول شو استاد په پېښور کې پاتې شو په ۱۳۸۲ ل کال یې دسترګو عملیات ناکام ترسره شول چې د ژوند په وروستیو وختونو کې یې سترګې له لیدو پاتې شوې په ۱۳۸۰ ل کال کې شمالي پښتو څېړنو او پراختیا مرکز په صالې لکست یې د طب، زراعت او انجنیري پوهنځیو دکیمیا او بیولوژي څانګونه دعمومي ریاضیاتو اساسات کتاب چاپ او خپور شو ددولم ټولګي ریاضیات دپه ټولګي کیمیا دپوهنتون دلوړې اودویم کورس لپاره خطي الحاره اودسپ نظریه یې هغه کتابونه دي چې پخوا چاپ اوڅپاره شوي دي مرحوم ټنګ سربره پرنیونیزو پراختیایي هڅو په لوی ننگرهار، کابل او پکتیا کې له ورځپاڼو سره ملي او فرهنگي مرستې ترسره کړې او هم یې دپکتیا همدارنگه اخبار دمدیر نورمحمد پوړنده په شپاب کې ددغه اخبار سرپرستي هم کړې ده دجمعې شپه او « وزیر په دلنښه کېه بیلګې دي چې دپکتیا په وړانګه اخبار کې پرله پسې خبرې شوي دي دغه راز یې په ننگرهار کې لښکره اصلاحي

او انتقادي ډرامې دستېخ لپاره جوړې کړې چې بریالی لوبیدلي دي دپاکي ټنګ لیکني او شعرونه په هېواد، زری، اصلاح او وړانګه اخبارونو کې خپاره شوي دي ورپسې قیصل صاحب اوښکې ترسرلیک لاندې سربره اويا عارف خان همدرد ساپی دڅو خبرې تر سرلیک لاندې خپلې لومړې کړې دي تردې دمه یې دغه شعري ټولګه چې زما اوښکې نومېږي خپره شوې چې په ۲۱۶ مخونو کې یې ۸۹ شعرونه ځای کړي اودلوستونکو اوسینه والو دادبي تندي مانولو ته یې وړاندې کړې دي، د کتاب په لومړي برخه کې « زماره، ترسرلیک لاندې مناجات داسې دی

زما ربه لوی رنگ نوى جهان را نوو نوو اشارونه نوى شان را زما ربه په توفيق مې هومره بارکړې چې ځان وپېژم ځان لره چشمان را دنيا نه ده لوى درياب دى په کې ورک شوم چې صاحب دقناعت وي په هرڅه کې خدایه دغه رنگ سپېڅلی پاک وجدان را چې دخپل ورور دوجود غوښې ونه خوري هې رنگه ملکان او حاکمان را لمدې غوښې پرې دورور چې خورې شم داسې خوله خاونده دارنگه زبان را

پراملصل دوخت صدر اعظم، محمدیوسف خان برته هېواد ته راوغوښت او ددوکتورا دپرس د دفاع ترې پاتې شوه

په ۱۳۵۴ ل کال دکابل پوهنتون دساینس پوهنځي استاد وټاکل شو او آیات شمیرمحصلان یې وروزل په ۱۳۷۸ ل کال پېښورته مهاجر شو چې لومړی دسیدجمال الدین افسان پوهنتون علمي مرستیال اويا دافغان پوهنتون دریاضیاتو استاد وټاکل شو، کله

په ۱۳۲۹ ل کال کې دوخت دپوهنې وزیر بساغلي علی احمدخان، نوموړی دافغان دپوهنې سرپرست مدیر وټاکه په ۱۳۳۰ ل کال کې دکابل دابن سینا لیسې مدیر وټاکل شو چې دوزارت په ملازمت کې د قیصل خوریاني، محمدعثمان لوند په زيار پارسي کتابونه پښتو ته نه یوازې وژباړلو، بلکې وپاړل شوي کتابونه یې دتدریس وړوگرځول په ۱۳۳۲ ل کال کې دپوهنې وزارت دملګرو ملتونو ښوونیزې او روزنیزې موسسې ته وروپېژندل شو، چې ورته دپوهنې ښوونځیو ته دکتابونو دلیکنو او دښوونکو دروزنې دنده وسپارل شوه په همدې کمال په جاپان کې دریاضیاتو پېروالي غونډې ته وبلل شو او د استاذ ټنګ دریاضیاتو تعلیمي نصاب دآسیایي هېوادونو لپاره ومنل شو په ۱۳۳۲ ل کال دبیروت امریکا یې پوهنتون ته ولېږل شو او دریاضیاتو په څانګه کې یې لوړې زده کړې پیل کړې، هېواد ته له راستنیدو سره سم دتالیف او ترجمې په ریاست کې دریاضیاتو دډیپارتمنت علمي غړی مقرر شو په ۱۳۳۹ کال امریکانه ولېږل شو دریاضیاتو اوفریک پڼه څانګه کې یې دفریدونیا په پوهنځي کې ماسټري واخیسته او په دوکتورا بوخت شو، دغه مهال دریاضیاتو لېوال کنفرانس ته چې په جرمني کې جوړ شوی و وبلل شو خو په اساسي قانون دلیکي

کال لیکلي، خو په خپله مرحوم ويلي چې په تذکره کې یې راته دزېږېدنې کال ۱۳۰۰ ل لیکلي، خو زه هغه مهال چې امیر حبیب الله خان ووژل شو دکسري دشر احمدخان کلا له ارواښاد ملاصاحب سره دقدري، مومني، نظم، پنج گنج، گلستان اوبستان په زده کړه بوخت وم اويا مې دکړې درويانکوټ دلسوی جومات له ملاامام ارواښاد استاد محمدعليخان څخه نوې ديني زده کړې وکړې

په پای کې لیکل شوي، چې ۱۳۸۹ کال دهمدې پايې په دویم مخ کې دافغانستان نقشه اونقشي جوړښت دسید الله الرحمن الرحيم په مبارکه کلمه کې ثبت شوی دی ترنقشي لاندې دکتاب پېژندنه او تېري لاندې یې دکتاب نوم د شاعر نوم دچاپ ځای، دکتاب پلورنځی، دچاپ کال ۱۳۸۹ هـ کال اويا ډېزاین دڅپکار صاحب اوورسې دچاپ شمېر اوددغه مخ په پای کې دنورې پلې کړنې په مخ کې په سپین خط لیکل شوي، چې ددې کتاب ټول حقوق له خپرنیزې ټولني سره خوندي دي ددویمې پاڼې په لومړي مخ کې ډالی داسې لیکل شوې، چې « دزرومنسو دواکسداراودهیلو دیداکوونکي په نامه په دې کتاب پیل کوم او هغه چاته یې وړاندې کوم چې دپاک زړه په پرده کې پاکي آرزوګانې روزي اود دردونو اومايوسو امیدونوپوره پوره قدر داني وکولای شي ترډالی لاندې لیکل شوي ټنګ خوریاني ددلوې میاشت ۱۳۸۹ کال ننگرهار جلال آباد ددې پاڼې په دویم مخ کې بساغلي قیصل خوریاني دلیکوال لرنه یې پېژندلې لاندې لیکلي دي بساغلي ټنګ دنگرهار ولایت دخوریانو دمرکز کسري په زاړه ښار کې زېږېدلی هغه په قوم ابراهیم خیل خوریاني اودارواښاد محمدرور خان زوی دی ارواښاد یښوا په اوسني لیکوال کې دنوموړي دزېږېدنې نیټه ۱۳۰۷ هـ

کال لیکلي، خو په خپله مرحوم ويلي چې په تذکره کې یې راته دزېږېدنې کال ۱۳۰۰ ل لیکلي، خو زه هغه مهال چې امیر حبیب الله خان ووژل شو دکسري دشر احمدخان کلا له ارواښاد ملاصاحب سره دقدري، مومني، نظم، پنج گنج، گلستان اوبستان په زده کړه بوخت وم اويا مې دکړې درويانکوټ دلسوی جومات له ملاامام ارواښاد استاد محمدعليخان څخه نوې ديني زده کړې وکړې

مطالعه کتاب ((اگر جهانیان شکست بخورند)) مفید می باشد

حیات الله حلیم

دجوانک لیکلې، خو په خپله مرحوم ويلي چې په تذکره کې یې راته دزېږېدنې کال ۱۳۰۰ ل لیکلي، خو زه هغه مهال چې امیر حبیب الله خان ووژل شو دکسري دشر احمدخان کلا له ارواښاد ملاصاحب سره دقدري، مومني، نظم، پنج گنج، گلستان اوبستان په زده کړه بوخت وم اويا مې دکړې درويانکوټ دلسوی جومات له ملاامام ارواښاد استاد محمدعليخان څخه نوې ديني زده کړې وکړې

بندار و دقت بیشتر برآن ساله های می کشاد که در ظاهر جزمیان گفتمان های مردم عام اند، ولی اخص آنها، زمانی آشکار میشود که حاصل دهند و آن زمان نتیجه می شویم که ظاهر ساده ی بسیاری ازفناهییم، وقتی در دستگاه تجزیه و تحلیل عقلانی فرامیگردد، چه مهم، تأثیرگذار وحاد بوده اند این کتاب در کنار فراخوان شطرب ساله های مهم، گوشه های ازپیش ومنت نویسنده اش را با شفافیت کامل و کوتا ترسیم میکند نویسنده ی کتاب با جسارت و جرئت درخورتحسین ازتاختن به هرات بکاری هراس ندارد و

اگر جهانیان شکست بخورند نام کتابیست که مجموعه از نوشته های سیاسی و اجتماعی محمد اسمعیل یون استاد پوهنتون کابل بوده که درگاه نخست به لسان پښتو نوشته و چاپ گردیده است و نظریه اهمیت محتوایی یاز دوم توسط مصطفی عمر زی به لسان دری ترجمه و چاپ گردیده است

درین کتاب در مورد وضع تلخ و نا هنجاری های اجتماعی سیاسی افغانستان توضیحات سازنده و انتقادی ارائه گردیده یا به عباره دیگر این کتاب مجموعه از نوشته هایست که با دو

افغان « جزائل » ، چې د انګریزانو تر پښو لاندې یې مخکې سور اور کړه

جزائل څه شی دی ؟
 په افغان - انګلیس لومړۍ ،
 ۱۸۴۱ — ۱۸۴۲ ، دویمې
 ۱۸۷۸ — ۱۸۸۰ ، درېیمې
 ۱۹۱۹ ، جګړو کې یوازینی
 شی چې د انګریزانو خوب
 یې تښتولی و جزائل
 jezail توپک و انګلیس
 تاریخ لیکونکي وایي چې د
 شان له قوله د هغه متهوره
 ډله لیکي « افغانان به له
 جګړو سترې نه شي او
 جزائل له ډزو »

دافغان - انګلیس لومړۍ
 جګړه ۱۹۲۲ ، وروسته انګریزان د
 خپلې ماتې په دلائلو غږیدلي
 دي ، د ماتې په دې دلائلو کې
 پنځه هغه یې نڅښکي او شپږم
 هغه یې چې د انګریزانو په ماتې
 کې یې اساسي رول لوبولی
 جزائل توپک و

د جزائل او انګریزي وسلو توپیر
 معمولاً انګریزي مسکټ توپکونو
 له ۵۰ تر ۷۵ متره پورې هدف
 وپنښه ، انګریزي توپکونه په
 کارخانو کې تولیدېدل ، او د
 شکل او ډیزاین له مخې یو شان
 وو ، جزائل یسا لاسي جوړ
 توپکونه وو هر اهنگر او استاد
 پکې خپله سلیقه پاتلې دا له
 انګریزي توپکونو اوږده وو ، حتی
 ساین یې تر ۱۸۰ سانتي متره پورې
 رسېږي او د همدې اوږد میل په
 برکت و ، چې تر ۱۵۰ مترو پورې
 یې رسا نښه وپنښه

د جزائل مختلف ډولونه
 د جزائل جوړښت

جزائل اوږد میل لاره او د میل
 دننه جوړښت یې شپږ او اووه
 جزائل په اړه پکې به پوره
 تفصیل خبرې شوي ویلر د
 میرمن لیدي سیل د ډګرمن ډکولو او د میل د پاکولو لپاره
 رابرت باب میرمن وه چې له
 انګریزانو سره د برغل پر
 مهال یې افغانستان ته سفرونه
 کړي ، له قوله به خپل کتاب
 کې لیکي « داسې لیدل
 کېږي چې انګریزي مسکټ
 توپک اغېزمن نه دي او په
 قشله کې پراته دي ، انګریزان
 له زړو توپکو کار اخلي چې
 دواړه د افغان جزائلو سره
 سیالي نه شي کولای ،
 انګریزانو باید د افغان جزائلو
 بیخ بستلای وای »

کله چې د کابل په بی بی
 مهرو غونډۍ کې جګړې
 شدت واخیست او له هر
 لوري افغاني غازیانو حملې
 پیل کړې دا داسې وخت و
 چې جګړې خودجوشه
 حالت غوره کړې و نه کوم
 قوماندان موجود و او نه هم
 په دې جګړه ایز حالت کې
 له چا سره ددې فکر و او نه
 هم په داسې احساساتي
 وخت کې چا ، د چا خبره
 اورېدله ، له انګریزانو لاره
 ورکه وه د دوی کوښښ دا و
 چې له هرې ممکنې لارې
 په استفادې خپل ژوند و
 ژغوري ، د همدغه کتاب په

۲۲۲ مخ کې لیکل شوي ،
 ډګرمن ټامن او لیور غوښتل
 خپل ډار شوي عسکر د بی بی
 مهرو د غونډۍ سرته و
 خپروي ، هجا د هغه خبره و نه
 منله او په همدې کشمکش کې
 د جزائل دگولۍ ښکار شو ، دا
 د هغه د خونې وروستی خبره
 ده ، خپلو خلکو پرې برید
 کړم »

په یې یې ۵۶-رو کې له جګړې ،
 د افغان ملي تاریخ لیکوال
 د جزائل وژل شوي
 معمله وکړي
 دا خبره په سراج التواریخ کې

هغه مهال چې مور د بسوونځیو
 په تاریخونو کې لوستي نڅښه
 کړې ، مثلاً مور د بسوونځیو په
 کتاب کې لوستي چې مکنان د
 د جزائل د شهورت اوازې
 له جزائل څخه استفاده
 کله چې انګریزان د افغان -
 انګلیس جګړو او جګړو کې مات
 شول جزائل خورا مشهور شو ،
 د جزائل د شهورت اوازې

فاریکي تولید نه و ، چې خپاره
 شي او یا ډېر تولید شي همدا
 وجه وه چې په نورو سیمو کې
 ددې توپک نقل یا کاپي
 استعمالېده دا هم د هرونو له
 ده چې د افغان - روس جګړې
 په لومړي سر کې له همدې
 جزائلو او نورو استفاده شوي
 و چې وروسته یسا خدای په
 معاهدینو امریکا مهربانه کړه
 په افغانستان کې د وسلو جوړولو
 نارېغه

په لسه میلادې پېړۍ کې د شور
 ولایت خورا ایلد و او ځینې
 مشهور ښارونه یې لرل چې فېروز
 کوه ، منډش او اهنگران یې لا
 لر او په پناه یې منډش د
 تاریخي اسنادو پر بناء د امیرکروړ
 د زېږون ځای دی او امیر کروړ
 هغه څوک دی چې مور ته یې د
 پټې جزالې له لارې لومړنی
 لیکلی پښو شعر په لاس راغلی ،
 په غور کې پر لېرو ، نورو او چرو
 سرېره یوه وپروونکې وسله
 جوړېده دا وسله دگردتوب په
 شکل وه او دې توب یسا خو
 لږغونه لرل او ورسره تر دوو مترو

د نور ټولګو استکاره
 د ښو ځوانانو خون به ستا به
 غاړه ونه
 چاوی به ټوپو به ورنه پري
 تکره زلمیان یې په ټوپکو
 ورنونه
 د استعماري جګړو پر مهال
 جزائل هغه یوازینی توپک دی
 چې په انګلیسي ادیبانو کې یې
 یادونه شوې ، دا لاندې شعر
 روډیارد کیلینګ انګریز شاعر په
 ۱۸۸۶ کال ویلي

A scrimmage in a Border
 Station
 A canter down some dark
 defile
 Two thousand pounds of
 education
 Drops to a ten-rupee jezail
 The Crammer's boast, the
 Squadron's pride
 Shot like a rabbit in a ride

په سرحدې پړاو غوغا وه
 آسونو په خپله خفاسته فضا
 خړه کړې وه
 د دوه زره پاونډه تعلیم
 د لسو روپو جزائل ته ټیټ شو
 د یووالي تیغ ، د نظم و ضبط
 غرور
 په خفاسته کې لکه د سوی په
 شان ولگېده
 د پورته شعر لنډ مفهوم دا دی
 چې هغه مهال د انګلیس د

حکومت پوځ د نړۍ تر ټولو
 روزل شوی ، باطنه او مجهر
 پوځ و ، چې په هر تن یې لا
 هاغه مهال زرګونه پونډه مصرف
 شوی و ، اما د لسو روپو په ا
 زربست جزائل توپک داسې
 ښکار کول لکه څوکه چې په
 منډه کې سوی (خرګوش) ښکار
 کوي
 وروستی خبره
 دوه سوه کاله د مخه مور خپله
 اهنگرخانه او د ټوپکونو د تولید
 ځایونه لرل او په هماغه وسله
 مو د نړۍ داسې قوت درې ځله
 مات کړ چې لمر یې په واکمنۍ
 کې نه ډوډېده
 کله چې دښمن پوه شو رمور
 وسلې دوی تښه کوي نو په
 تبلیغ یې لاس پورې کړ ، کښونه
 یې د بې نسو او ښو خلکو کار
 وپاله او حتی تر اوسه مور کپ
 و کاڼه تر لاس نه ور وړو

انګریزانو دجزائل د تولید د
 خنملو لپاره د تبلیغ حربه د
 غازي امان الله خان پر وړاندې
 هم وکاروله که جزائلو انګریزان
 مات کړل به سیاسي میدان کې
 د ځینو اتی اعلان غازي امان
 الله خان وکړ او بیا انګریزانو د
 پیرانسو ، ملایسانو او منډه
 اشخاصو په نوم د غازي امان
 الله خان پر وړاندې د بې دینۍ
 تبلیغ وکړ او د هغه واکمني یې
 د بچه ستاو په واسطه پټه کړه
 دا سلسله له هغه ښه تر دې ښه
 په یوه او بل نوم روانه ده تر څو
 زده کړې ونه کړو ، له فکره کار
 وانه خلکو او پخپله
 پخپل ځان کې تعبیر را نه ونو
 او د خپلواکۍ له اخیستلو
 وړاندې د خپلواکۍ په ساتلو
 فکر و نه کړو تاریخونه به
 تکرارېږي خو زموږ وضعیت او
 حالت به هماغه وي

کله چې د بارونو وخت راغی
 نومړی کس اغېت حضرت شاه
 محمود هوتک و چې په ۱۷۳۲
 کې یې د ایران په وړاندې
 بسارودي توب (زلیبورک)
 وکاراوه ، دا پر اوشانو د جګړې
 ډگر ته انتقالېده
 فلاپ ، زلیبورک ، جزائل ، نوري ،
 نيزي او چېرې دا ټول ژموږ
 تر دې پورې ټوپک دي څار شم
 په اوږه ستا دی کړه زه درسه
 څمه
 په نور ټوپک مې وله یاره
 داسې څو مه وایه چې خوله نه
 درکومه
 په نور ټوپک ویشلی جوړ شو
 د سپینې خولې ویشلی ویني
 ټوپونه

د بچه ستاو په واسطه پټه کړه
 دا سلسله له هغه ښه تر دې ښه
 په یوه او بل نوم روانه ده تر څو
 زده کړې ونه کړو ، له فکره کار
 وانه خلکو او پخپله
 پخپل ځان کې تعبیر را نه ونو
 او د خپلواکۍ له اخیستلو
 وړاندې د خپلواکۍ په ساتلو
 فکر و نه کړو تاریخونه به
 تکرارېږي خو زموږ وضعیت او
 حالت به هماغه وي

مرکزي اسيا ، هند او حتی
 منځني ختیځ ته ورسېدې ، زما
 په فکر د جزائل د شهرت پوه
 مهمه وجه دا هم کېدای شي
 چې د جزائل پر مټ داسې یو
 قوت مات شو چې لمر یې په
 واکمنۍ کې نه ډوډېده او په
 خپله انګلیسانو د جزائل په قوت
 یوه سیهې وژنی دی
 د فرهاد بابا په علوي سفر کتاب
 کې لیکل شوي چې مکنان د
 میدان د تکاپي اوسېدونکي
 چې نوم یې رجب خان و وژنی
 دی ، دا قصه ما د ارواښاد سلام
 محمد فرهاد بابا د کابل ښار
 نومړی ښاروال ، له خولې
 اورېدلې چې شازي رجب خان
 هغه وخت مکنان و وازه چې
 د وزیر اکبر خان او مکنان
 جګړه وه ، وزیر اکبر خان
 غوښتل هغه ژوندی و نیسي
 رجب خان د وزیر اکبر خان له
 نخرګه د ټوپک میل تیر کړ او
 هغه یې و وازه ،
 د همدې متن په اوږدو کې
 راغلي چې اکبر خان نه غوښتل
 مکنان و وژني هغه نیت درلود
 چې مکنان له ځانه سره بندي
 کړي او د خپل پلار په بدل کې
 چې په هند کې یې له انګریزانو
 سره په تبعید کې ژوند کاوه
 معمله وکړي
 دا خبره په سراج التواریخ کې

د سپورټ نړۍ

افغان الف لوبډلې بنگله دېش ته په لومړي سریز کې ماتې ورکړه

افغان الف لوبډلې د بنگله دېش له لوبډلې نه بنگله دېش الف لوبډلې څخه د غیر رسمي دوو څخه په ۷ وېکتو وګټه، چې د بډاي لوبه کې د دواړو لوبډلو لوبه مساوي پای ته ورسېده، چې د لوبې غوره

ټیسټ یا فرسټ کلاس لوبو سریز یو لوبډلې لوبه افغان الف لوبډلې څخه ابراهیم خدران وټاکل شو د دوهمه فرسټ کلاس لوبې غوره لوبغاړی قیس احمد

راشد خان او حضرت خاڅي د کرېکټ اکاډمي جوړه کړه

د افغانستان د کرېکټ ملي لوبډلې مرسمو کې وویل: «دا اکاډمي له لوبډلې راښاد خان او لوبغاړي ډېرو لوبو او تازه بدلونونو او زیاتو

حسرت الله خاڅي په کډه د خواناتو لپاره د کرېکټ د زده کړې اکاډمي جوړه او ګټې اخیستې نه وسپارنه د معلوماتو له مخې، په پلازمېنه کابل کې راښاد خان او حضرت الله خاڅي د کرېکټ دا روزنځای له نویو امکاناتو او پرمختلونو وسایلو څخه جوړه کړې، چې اوونۍ وړاندې د یو لړ مراسمو په ترڅ کې پرانیستل شو. له دغو مراسمو یو شمېر خبريالانو «خبريال ډاټ کام»، ته ویلي، چې د راښاد خان او حضرت الله خاڅي کرېکټ اکاډمي له ډېرو لوبډلو سره په مکمله توګه د تمریناتو لپاره چمتو شوې ده راښاد خان د اکاډمي د پرانیستې په

ووېل په خپل هېواد کې به له دې ورسته هم پانګونه کوي، هغه دا یو

په کرېکټ کې د افغان لوبډلې ماتو کوچني کرېکټران ناهيلي کړي

خبره، په نړيوال جام سياليو کې د افغان لوبډلې د ماتې يو لامل په لوبډله کې د وړتيا له مخې، لوبغاړو نه جاس نه ورکول دي، چې د دوی په خبره، که ملي لوبډلې نه د وړتيا له مخې لوبغاړي وټاکل شي، نو

افغانستان له هرې لوبډلې لوبه ګټلې شي افغانستان د ۲۰۱۹ م کال د کرېکټ په نړيوال جام سياليو کې چې په انگلستان او ويلز کې د نړۍ د لوبډلې لوبډلو ترمنځ وشوې او انگلستان يې اتلولي وګټله، نهه لوبې يې وکړې او خپلې ټولې لوبې يې بايلوډي د کرېکټ مصرنو په نړيوال جام کې د افغان لوبډلې د پرله پسې

چې موږ به څو مچونه ګټو، خو له بنده مړغه چې ومو له شواي ګټلای، په دوی چې امير کوي، نو دا يې چې دوی له کرېکټ سره څومره کلکه مينه لري، نو دا که له يوې خوا د خلکان لامل شوي، نو له بله خوا د لوبډله لوبې ګټې، نو دوی لا هڅېږي، زه باور لرم چې مشران څومره به وځلېږي، پر کيترانو همدومره به امير کوي. د کوچني کرېکټ با به انگلسي اصطلاح، سټرېپ کرېکټ، د هر لوبغاړي اساس جوړوي. هر کرېکټر په لومړيو کې په همدې کوچني کرېکټ کې کرېکټ کوي او بيا ورو ورو مخته ځي او تر ملي لوبډلې څان رسوي او په نړيوالو ميدانونو کې د خپل هېواد بيرخ خلوي او ستر نوم خپلوي، خو دا يو ځلي نيم او سميخ الله نه دي چې په نړيوال جام سياليو کې د افغان لوبډلې ماتو ناهيلي کړي، بلکې داسې ګڼ شمېر نور ماشومان او خواناتو شته چې په ډېرو سختو شرایطو کې په خاورينو او له ډورو ډکو ميدانونو کې کرېکټ کوي او شواړي چې په راتلونکې کې د کرېکټ ستوري شي محمد واصل وسال

ماتو لامل د نړيوال جام په درشل کې د لوبډلې بدلون، په لوبډله کې ډلبندي، له اروپايي ميدانونو سره د افغان لوبغاړو نابلديتيا او د لوبغاړو خراب ټينس بولي بل خوا د افغانستان د کرېکټ بورډ د کورني کرېکټ پخواني مسوول او اوسني د رسبو مېجر تنظيم حاز عبدالرحيمري هم يې، چې د افغان لوبډلې پرله

چې نه پخوا راهيسې د جوړېدو په حال کې وه، هغه وخت د دې اکاډمي مسوولين د بل چاپه لاس کې و، خو اوس راښاد خان او حضرت الله خاڅي د دې روزنځای مسووليت او صلاحيت په غاړه واخسته حضرت خاڅي او راښاد خان د کرېکټ په پسه دې اکاډمي کې به کوچونه، منظم سېستم او په ښه شکل به خواناتو ته د کرېکټ زده کړه ورکړي. د یادولو وړ ده، چې له دې وړاندې بل افغان لوبغاړي محمد مندي هم يوه اکاډمي په اسرائيلو کې د مهاجرو او هلته د مېتو افغانانو لپاره جوړه کړې وه، چې اوس هم د مهاجرو په خدمت کې ده.

ورزش های رزمی بهترین وسیله تقویه صحت جسمی، عاطفی و روحی است

اخلاق را از مباحثات داخلی و خارجی کس کرده ام و ۲۸ بار به حیث نماینده رسمی افغانستان در مسابقات آسیایی و جهانی اشتراک نموده ام و دارای کمربند سیاه دان ۷ کیک بوکسنگ داور ملی و بین المللی نیز میباشم. و بیش از ده ها تقدیر نامه را از رویدادهای مهم داخلی و خارجی بدست آوردم و نیز بیش از ۲۰ کلب ورزشی را به سبب سندر در بین المللی ایجاد کردم که صدها جوان روزانه در آن مصروف تمرینات ورزشی هستند و ناگفته به ماند که اکثر ورزش کاران نخبه رشته های رزمی و پرورش اندام شاگردان بنده میباشند و نیز به بار جهت ترینک در رشته مربی گیری در کشور های تایلند، اوکراین و یونان در سال های ۲۰۰۹، ۲۰۱۱، ۲۰۱۲، اشتراک کردم.

سوال: استاد محترم! تا حال چند سفر ورزشی به کشورهای خارجی انجام داده اید؟

جواب: سفرهای خارجی بنده بسیار زیاد است از جمله به کشورهای روسیه، تایلند، یونان، اوکراین، ایتالیا، ترکیه، دلمارک، قزاقستان، ازبکستان، تاجکستان، ترکمنستان، جیبس، دانستن، پاکستان، قزغزستان، کوریا، ایران، هند، امارات متحده عربی،

است این رشته ورزشی در جوکات تربیت بدنی و کمیته ملی المپیک رسماً در سال ۱۳۸۴ هـ ش به فعالیت آغاز نمود

سوال: از آن جایکه ورزش آرچری یا تیر و کمان از تاریخچه طولانی برخوردار است، و گفته میشود که اولین خاستدان ورزش های المپیک نیز به شمار میآید. آیا تا به حال این ورزش را از آدرس افغانستان در باری های المپیک شامل ساخته اید یا خیر؟

جواب: ورزش آرچری یا تیر و کمان واقعاً یک ورزش تاریخی است که شامل بازی های المپیک نیز میباشد ولی تا به حال از آدرس افغانستان این ورزش در بازی های المپیک رسماً ثبت و راجستر شده اما کوشش های ما بخاطر ثبت و راجستر این ورزش در بازی های المپیک جریان دارد.

سوال: آیا تا به حال در این رشته ورزشی ورزشکاران تان در مسابقات خارجی اشتراک نموده اید یا خیر؟

جواب: در بخش آرچری یا تیر و کمان یک بار در مسابقات جنوب آسیا ورزشکاران ما اشتراک نمودند و مقام سوم افتخاری را به فتح افغانستان کسب نمودند.

سوال: به نظر تان ورزش های رزمی زیاد در افغانستان پیشرفت نموده یا

معلم استاد خیر عمر خیل

آموزشی، مسابقات رون و تیم ملی را برگزار می نمایم و به چهره برتر این رشته زمینه مسابقات خارجی را فراهم میسازیم.

سوال: پیام تان به ورزشکاران و آن عده کمباینکه ورزش نمایی کنند چیست؟

جواب: ورزش وسیله صحت جسمی روحی و عاطفی هر انسان است هدف اصلی سیورت یافتن حقیقت، حاکمیت انسان بالای خود و نفس خود است، زمانیکه یک انسان به نفس خود حاکم شود در هر کار کامیاب و موفق شده میتواند و پیام من برای آن عده کمباینکه ورزش نمی کنند این است که ورزش کنند تا در تمام امورات زندگی خود نتایج خوبتر کسب نمایند

سوال: استاد محترم! تشکر از اینکه باعث کامیابی ورزشکاران ما میشود در قدم اول روحه بلند وطنپرستی است که در نزد ورزشکاران ما وجود دارد صبر، استقامت، تلاش بی دریغ ایمان و باور داشتن به کامیابی مثبت اندیشی از عواملی است که در موفقیت ورزشکاران ما نقش بارز را بازی میکند.

سوال: استاد محترم! در آینده چه پلان هایی دارید بخاطر رشد ورزش باتوران دود و آرچری در افغانستان؟

جواب: بخاطر رشد هر چه بهتر و خوبتر این ورزش ما سیمینار ها، کورس های

مجموعه های ورزشی، ریس فدراسیون باتوران دود و آرچری افغانستان

سوال: استاد محترم! شما چی وقت و در کجا به ورزش دلخواه خود رو آوردید؟

جواب: بنا به شوق و علاقمندی خاصی که به ورزش داشتم در سال ۱۳۶۸ خورشیدی در کشور روسیه تحت نظر مربیان خارجی به ورزش رزمی و اجتماعی رو آوردم

سوال: دست آورد های ورزشی تان چقدر است و کدام ها اند؟

جواب: ۲۱ مدال ۷ کب فیرمانی و ۲ جام

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**